

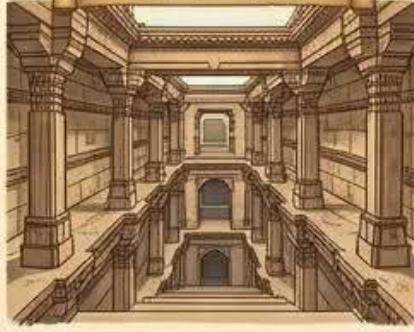
નડિયાદનો ઇતિહાસ: નવ નવ વસ્તુઓની ઝાંખી

નડિયાદની જૂની જાહોજલાલી - નવ-નવ અજાયબીઓ

૧. લ તળાવ

૨. લ વાવ

૩. લ ટેકરા

૪. લ દરવાજા

૫. લ કૂવા

૬. લ ભાગોળ

૭. લ મઠ

૮. લ પીર

૯. લ સિનેમા

નડિયાદ - નવપલ્લવિત અને સમૃદ્ધ વારસો

નડિયાદનો ઇતિહાસ

મુખ્ય પાસાઓ

પ. અન્ય વિશેષતાઓ

રેલવે ઇતિહાસ

ગુજરાતની સૌથી પહેલી ટ્રેન ૧૮૬૩માં અમદાવાદ અને સુરત વચ્ચે શરૂ થઈ હતી, જે નડિયાદથી પસાર થતી હતી.

શિક્ષણ

નડિયાદમાં વર્ષોથી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનો દબદબો રહ્યો છે, જેમાં જે.એસ. આયુર્વેદિક કોલેજ જેવી જૂની સંસ્થાઓનો સમાવેશ થાય છે.

નડિયાદ આજે પણ તેની જૂની પરંપરાઓ અને આધુનિક વિકાસનો સમન્વય જાળવીને બેઠું છે.

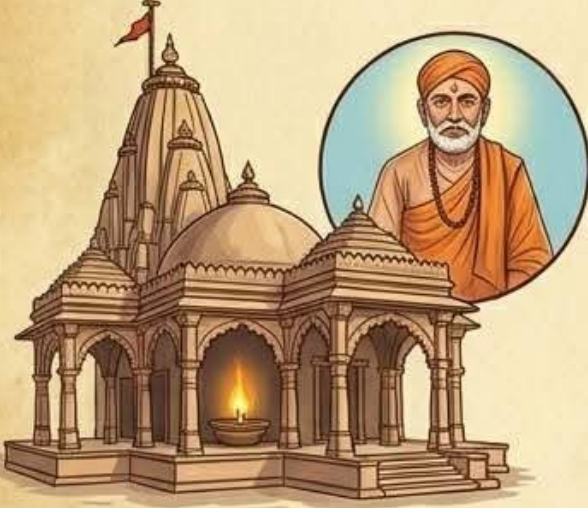
નડિયાદ - પ્રગતિ અને વારસાનું સંગમ

નડિયાદનો ઇતિહાસ

મુખ્ય પાસાઓ

૪. ધાર્મિક અને સામાજિક મહત્વ

સંતારામ મંદિર: નડિયાદની ઓળખ સંતારામ મહારાજ વિના અધૂરી છે.

સંતારામ મંદિર: નડિયાદની ઓળખ

સંતારામ મહારાજ વિના અધૂરી છે. ૧૯મી સદીમાં સંતારામ મહારાજે અહીં સમાધિ લીધી હતી. આજે પણ તેની સેવાકીય પ્રવૃત્તિઓ અને 'જ્યોત' માટે વિશ્વભરમાં પ્રખ્યાત છે.

શ્રી હરિદાસ સેવાશ્રમ (માઈ મંદિર)

નડિયાદમાં આવેલું માઈ મંદિર તેની કોતરણી અને આધ્યાત્મિક વાતાવરણ માટે જાણીતું છે.

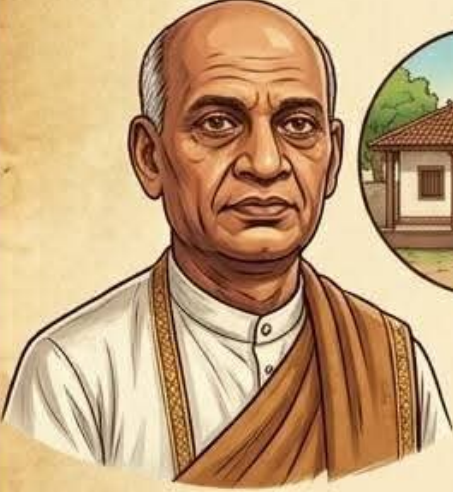
નડિયાદ - આસ્થા અને સેવાનું સંગમ તીર્થ

નડિયાદનો ઇતિહાસ

મુખ્ય પાસાઓ

૩. સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામમાં ફાળો

નડિયાદ ભારતની આઝાદીની લડતનું પણ મોટું કેન્દ્ર હતું:

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ

ભારતના લોખંડી પુરુષ સરદાર પટેલનું મોસાળ નડિયાદ હતું અને તેમનો જન્મ પણ અહીં જ થયો હતો.

ગાંધીજી સાથે જોડાણ

૧૯૧૮માં ખેડા સત્યાગ્રહ દરમિયાન નડિયાદ સત્યાગ્રહનું મુખ્ય મથક હતું. ગાંધીજીએ અહીંની 'અનાથ આશ્રમ' જેવી સંસ્થાઓની મુલાકાત લીધી હતી.

નડિયાદ - સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામની પવિત્ર ભૂમિ

નડિયાદનો ઇતિહાસ

મુખ્ય પાસાઓ

૧. ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિ

નવગામ થી નડિયાદ

પ્રાચીન સમયમાં આ વિસ્તારમાં નવ ગામો આવેલા હતા, જેના પરથી તેનું નામ 'નવગામ' પડ્યું હતું. સમય જતાં તે અપભ્રંશ થઈને 'નડિયાદ' તરીકે ઓળખાવા લાગ્યું.

મુગલ અને મરાઠા કાળ

મુગલ કાળ દરમિયાન નડિયાદ એક મહત્વનું વેપારી મથક હતું. પાછળથી ગાયકવાડ અને પેશ્વાઓના શાસન હેઠળ પણ તેનો વિકાસ થયો. ૧૮૦૩માં આ શહેર બ્રિટિશ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીના શાસન હેઠળ આવ્યું.

બ્રિટિશ ઇસ્ટ
ઇન્ડિયા કંપની

નડિયાદનો ઇતિહાસ

મુખ્ય પાસાઓ

૨. સાક્ષરનગરી તરીકેની ઓળખ

નડિયાદે ગુજરાતને અનેક મહાન સાહિત્યકારો આપ્યા છે, જેના કારણે તેને 'સાક્ષરનગરી' નું બિરુદ મળ્યું છે :

ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી

ગુજરાતી સાહિત્યની અમર કૃતિ 'સરસ્વતીચંદ્ર'ના સર્જક.

મનસુખરામ ત્રિપાઠી

પ્રખર વેદાંતી અને સાહિત્યકાર.

બાલશંકર કંથારીયા

ગુજરાતી ગઝલના પિતામહ.

નડિયાદ - વિદ્યાનું ધામ

